

Skills on court enforcement
ທັກສະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ

Poumy sinlatanathamtheva
Tel: 008562055346584
Email: poumysinlata09@gmail.com
Vientiane Capital, Laos.

Lecture 11

General knowledge related to managing and keeping court judgment
ຄວາມຮູ້ທົ່ວໄປກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການເກັບຮັກສາສໍານວນຄໍາຕັດສິນ

1. ຄວາມໝາຍ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການເກັບຮັກສາສໍານວນຄໍາຕັດສິນ

ສໍານວນຄໍາຕັດສິນ ຫຼື ສໍານວນຄະດີ ແມ່ນບັນດາເອກະສານທີ່ເປັນຂໍ້ມູນຫຼັກຖານໃນການດໍາເນີນຄະດີທີ່ໄດ້ລວບລວມໄວ້ໃນເສື້ອປົກສໍານວນຄະດີ ຊຶ່ງປະກອບມີ: ຄໍາຮ້ອງຟ້ອງ, ຄໍາໃຫ້ການ, ຄໍາຕັດສິນ, ຄໍາພິພາກສາ, ທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ, ເອກະສານທີ່ສໍາຄັນປະກອບໃນຄໍາຕັດສິນເປັນຕົ້ນແມ່ນ ໃບຕາດິນ, ສັນຍາກູ້ຢືມ, ເອກະສານທີ່ເຫັນວ່າເປັນຂໍ້ມູນຫຼັກຖານ ແລະ ນອກນັ້ນກໍຍັງມີເອກະສານທີ່ກ່ຽວພັນກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານຄື ຈົດໝາຍບັນທຶກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຕ່າງໆ, ໝາຍຮຽກ, ໝາຍເຊີນ, ຄໍາສັ່ງ, ຄໍາແນະນໍາ ຫຼື ແຈ້ງການ ໃຫ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ໂຈະ, ປ່ຽນແປງ, ຍົກເລີກ ຫຼື ລົບລ້າງ ແລະ ເອກະສານອື່ນໆ.

ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການເກັບຮັກສາສໍານວນຄໍາຕັດສິນ ແມ່ນຂະບວນການເກັບຮັກສາສໍານວນຄໍາຕັດສິນ ໃຫ້ເປັນລະບົບລະບຽບ, ຮັບປະກັນບໍ່ໃຫ້ມີການຕົກເຮ່ຍເສຍຫາຍໂດຍມີການຈົດບັນທຶກ ຫຼື ພິມເຂົ້າໂປຼແກຣມທາງເອເລັກໂທນິກ ເພື່ອໃຫ້ຊອກຫາໄດ້ງ່າຍດາຍ, ງ່າຍໃນການຕິດຕາມ ກວດກາ, ວ່ອງໄວ, ປອດໄພ, ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ນໍາມາໃຊ້ຕາມຕ້ອງການ. ເນື່ອງຈາກ ສໍານວນຄໍາຕັດສິນເປັນເອກະສານທີ່ສໍາຄັນໃນການປະກອບເປັນຂໍ້ມູນຫຼັກຖານ ຈຶ່ງຈໍາເປັນຕ້ອງມີການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການເກັບຮັກສາໄວ້ຢ່າງດີ ແລະ ຕ້ອງເກັບໃຫ້ເປັນລະບົບ, ລະບຽບ ສະດວກໃນການຊອກຫາ ບໍ່ໃຫ້ເສຍຫາຍ ໃຫ້ມີຄວາມສະດວກໃນການນໍາມາໃຊ້ຕໍ່ວຽກງານ ແລະ ສະດວກຕໍ່ການທໍາລາຍເມື່ອໝົດອາຍຸໃນການເກັບຮັກສາ.

ການຄຸ້ມຄອງສໍານວນຄໍາຕັດສິນ ໝາຍເຖິງການຄຸ້ມຄອງສໍານວນຄໍາຕັດສິນ ທີ່ໄດ້ຮັບສໍານວນຄໍາຕັດສິນສິ່ງມາໃຫ້ອົງການຄຸ້ມຄອງການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານເພື່ອປະຕິບັດ, ໃນເວລາພວມປະຕິບັດ ສໍານວນຄໍາຕັດສິນ ດັ່ງກ່າວ ຈະຖືກຄຸ້ມຄອງໂດຍພະນັກງານທີ່ຮັບຜິດຊອບຄໍາຕັດສິນນັ້ນໂດຍມີການບັນທຶກເຂົ້າປຶ້ມ ຫຼື ພິມເຂົ້າໃນໂປຼແກຣມສະຖິຕິ.

ການເກັບຮັກສາສໍານວນ ໝາຍເຖິງ ເກັບຮັກສາສໍານວນຄໍາຕັດສິນ ທີ່ໄດ້ນໍາມາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສໍາເລັດ ແລະ ມີການປິດສໍານວນຄະດີແລ້ວ, ພະນັກງານທີ່ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຈະສິ່ງສໍານວນໃຫ້ພະນັກງານທີ່ຮັບຜິດຊອບເກັບຮັກສາຕາມຂັ້ນຕອນທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້.

2. ຄວາມສໍາຄັນ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການເກັບຮັກສາສໍານວນຄໍາຕັດສິນ

ການເກັບ ແລະ ຮັກສາສໍານວນການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ຫຼື ສໍານວນຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ຊ່ວຍໃຫ້ແກ່ ວຽກງານການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ສາສະຖິຕິການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ມີຄວາມສະດວກ, ງ່າຍດາຍໃນການກວດກາ, ພ້ອມທັງຮັບປະກັນຄວາມແນ່ນອນໃນການຮັກສາສະຖິຕິການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານມີຄວາມລະອຽດ, ຈະແຈ້ງ.

ຄວາມສໍາຄັນໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ເກັບຮັກສາສໍານວນ ແມ່ນມີຄວາມສໍາຄັນຫຼາຍໃຫ້ແກ່ວຽກງານຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ເຮັດໃຫ້ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ເກັບຮັກສາສໍານວນເຂົ້າສູ່ຄວາມເປັນລະບົບລະບຽບ ນັບແຕ່ ຂັ້ນຕອນການເກັບຮັກສາ, ການຄຸ້ມຄອງສໍານວນ, ການປົກປັກຮັກສາ, ການນໍາໃຊ້ສໍານວນ ໃຫ້ແກ່ຂະ ແໜງການຈັດ ຕັ້ງປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ. ຄຽງຄູ່ກັນນັ້ນຍັງເຫັນໄດ້ວ່າ ຖ້າບໍ່ມີການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການເກັບຮັກສາສໍານວນໄວ້ ໃຫ້ດີ ກໍຈະເຮັດໃຫ້ສໍານວນມີການຕົກເຮ່ຍເສຍຫາຍ, ເຊື່ອມຄຸນນະພາບ, ຢູ່ກະແຈກກະຈາຍ ປົນເປກັນ ໃນເວລາ ຕ້ອງການນໍາໃຊ້ສໍານວນກໍຈະຊອກຍາກ, ໃຊ້ເວລາດົນໃນການຄົ້ນຫາ, ຝົບຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ເກັບ ຮັກສາ.

ດັ່ງນັ້ນ, ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການເກັບຮັກສາສໍານວນຄໍາຕັດສິນ ມີຄວາມສໍາຄັນຕໍ່ໜ່ວຍງານທີ່ຮັບຜິດຊອບໃນ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການເກັບຮັກສາສໍານວນຄໍາຕັດສິນ ຈຶ່ງຈໍາເປັນຕ້ອງມີການບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງ ແລະ ເກັບຮັກສາ ເອກະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕ່າງໆຢ່າງເປັນລະບົບ ເພື່ອໃຫ້ມີຄວາມສະດວກ, ວ່ອງໄວ, ປະຫຍັດ, ຖືກຕ້ອງ ແລະ ມີ ປະສິດທິພາບ ໂດຍມີແບບວິທີການ, ມາດຕະການປົກປັກຮັກສາສໍານວນຄໍາຕັດສິນ ຫຼື ເອກະສານສໍາຄັນ ບໍ່ໃຫ້ມີການ ຈິກຂາດ, ເສຍຫາຍ ເນື່ອງຈາກວ່າເງື່ອນໄຂພູມມິປະເທດເຮົາແມ່ນຮ້ອນອົບເອົ້າ, ຝ້າແດດ ແລະ ມີຝົນຕົກ ສ້າງເງື່ອນໄຂ ໃຫ້ເກີດມີມອດແມງ, ປວກ, ແມງສາບ, ໝູ ແຜ່ຂະຫຍາຍໄວ ເຊິ່ງເປັນຜົນຮ້າຍຕໍ່ເອກະ ສານ. ດັ່ງນັ້ນ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການເກັບຮັກສາສໍານວນຄະດີຈຶ່ງມີຄວາມສໍາຄັນຄື:

- 1) ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການເກັບຮັກສາສໍານວນຄໍາຕັດສິນ ຂອງອົງການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານທົ່ວປະເທດ ໃຫ້ເປັນການດໍາເນີນງານໃນທາງແນວທາງດຽວກັນ;
- 2) ຮັກສາສໍານວນຄໍາຕັດສິນຂອງໜ່ວຍງານໃຫ້ເປັນລະບົບ ແລະ ລະບຽບຮຽບຮ້ອຍ ໄວ້ໃນບ່ອນເກັບຮັກສາ ດຽວກັນ ສະດວກຕໍ່ການຮັກສາເມື່ອຕ້ອງການນໍາມາໃຊ້ໃນວຽກງານ ;
- 3) ເພື່ອກວດກາຄືນການປະຕິບັດຜ່ານມາໃນກໍລະນີມີການລົບລ້າງການປະຕິບັດຈາກກະຊວງຍຸຕິທໍາ;
- 4) ເພື່ອຮັບປະກັນການກວດກາຂອງ ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ ກໍລະນີມີການທວງສໍານວນ ທີ່ມີການ ຂໍຮື້ຜົນຄະດີ ຕ້ອງໄດ້ສົ່ງສໍານວນຄືນໃຫ້ແກ່ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ ເພື່ອຄົ້ນຄວ້າພິຈາລະນາ;
- 5) ເພື່ອຮັບປະກັນການກວດກາຂອງອົງການກວດກາພາຍໃນ ໃນກໍລະນີມີຄໍາຮ້ອງຂໍຕໍ່ການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງ ພະນັກງານປະຕິບັດ.

3. ຈຸດປະສົງ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການເກັບຮັກສາສໍານວນຄໍາຕັດສິນ

“ລັດ ສິ່ງເສີມການພົວພັນ ຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ກ່ຽວກັບການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນ ຂອງສານ ດ້ວຍການແລກປ່ຽນບົດຮຽນ, ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ຍົກລະດັບຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດ ໃຫ້ແກ່ພະນັກງານປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບສິນທິສັນຍາ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ”¹.

ຈຸດປະສົງຕົ້ນຕໍໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການເກັບຮັກສາສຳນວນຄຳຕັດສິນ:

- ເພື່ອສ້າງເງື່ອນໄຂອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ພະນັກງານທີ່ຮັບຜິດຊອບໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການເກັບຮັກສາສຳນວນຄຳຕັດສິນ ໃຫ້ມີຄວາມເປັນລະບົບ ແລະ ມີປະສິດທິພາບ;
 - ເພື່ອຮັບປະກັນບໍ່ໃຫ້ມີການຕົກເຮັຍເສຍຫາຍ, ສະດວກໃນການຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມ ກວດກາ ແລະ ຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການໃນການຄົ້ນຫາ ບໍ່ໃຫ້ຂໍ້ມູນມີການສູນຫາຍ;
 - ເພື່ອນຳມາພິຈາລະນາເງື່ອນໄຂໃດໜຶ່ງເພື່ອຮັບໃຊ້ໃຫ້ແກ່ການແກ້ໄຂການຮ້ອງຂໍ;
 - ເພື່ອນຳມາຄົ້ນຄວ້າພິຈາລະນາກວດກາຄືນ ໃນການຮ້ອງຂໍຮີ້ຜິດການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄືນໃໝ່ ໃນກໍລະນີທີ່ພະນັກງານປະຕິບັດໄດ້ປະຕິບັດສຳເລັດແຕ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການກຳນົດໄວ້.
- ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ, ພະນັກງານປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານມີສິດ “ນຳໃຊ້ ລະບົບຖານຂໍ້ມູນສະຖິຕິຄຳຕັດສິນຂອງສານ, ເຕັກໂນໂລຊີ ເຂົ້າໃນການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ”².

4. ອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການເກັບຮັກສາສຳນວນຄຳຕັດສິນ

ລັດຖະບານ ເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງວຽກງານປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ຢ່າງລວມສູນ ແລະ ເປັນເອກະພາບ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ໂດຍມອບໃຫ້ກະຊວງຍຸຕິທຳ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບໂດຍກົງ ແລະ ເປັນເຈົ້າການປະສານສົມທົບກັບສານປະຊາຊົນສູງສຸດ, ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ, ບັນດາກະຊວງ, ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ເກັບຮັກສາສຳນວນຄຳຕັດສິນຂອງສານ ປະກອບດ້ວຍ:

- 1) ກະຊວງຍຸຕິທຳ;
- 2) ກົມຄຸ້ມຄອງການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ;
- 3) ກອງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ປະຈຳ ແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ;
- 4) ຫ້ອງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ປະຈຳ ເມືອງ, ເທດສະບານ, ນະຄອນ.

ຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ, ສະບັບເລກທີ 12/ສພຊ, ລົງວັນທີ 17 ພະຈິກ 2021 ໄດ້ກຳນົດອົງການຄຸ້ມຄອງການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ໂດຍແຕກຕ່າງກັບກົດໝາຍການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ (ສະບັບປັບປຸງ) ປີ 2008, ຊຶ່ງໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ປີ 2008 ໄດ້ກຳນົດວ່າ: ອົງການຄຸ້ມຄອງການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານຢູ່ຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນແມ່ນຂຶ້ນກັບຂະແໜງຍຸຕິທຳຢູ່ທ້ອງຖິ່ນ,

¹ ມາດຕາ 6 ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ, ສະບັບເລກທີ 12/ສພຊ, ລົງວັນທີ 17 ພະຈິກ 2021.

² ຂໍ້ 5, ມາດຕາ 85 ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ, ສະບັບເລກທີ 12/ສພຊ, ລົງວັນທີ 17 ພະຈິກ 2021.

ສ່ວນຂະແໜງ ການຍຸຕິທຳ ກໍຄືອົງການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານຢູ່ທ້ອງຖິ່ນແມ່ນຂຶ້ນກັບການຄຸ້ມຄອງລວມສູນຢູ່ ກະຊວງຍຸຕິທຳ ກໍຄືກົມຄຸ້ມຄອງການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ທີ່ຂຶ້ນກັບກະຊວງຍຸຕິທຳ, ຊຶ່ງມີໜ້າທີ່ໃນການ ສັງລວມບັນດາສະຖິຕິການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ; ໃນກົດໝາຍການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນ ຂອງສານປີ 2021 ແມ່ນໄດ້ມີການກຳນົດຈະແຈ້ງ ແລະ ອຽດກວ່າເກົ່າກ່ຽວກັບອົງການຄຸ້ມຄອງການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນ ຂອງສານ ກໍຄືອົງ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການເກັບຮັກສາສຳນວນຄຳຕັດສິນ ໂດຍໄດ້ມີການກຳນົດດັ່ງນີ້:

1) ກົມຄຸ້ມຄອງການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ແມ່ນການຈັດຕັ້ງໜຶ່ງທີ່ຂຶ້ນກັບກະຊວງຍຸຕິທຳ ມີພາລະ ບົດບາດຄຸ້ມຄອງວຽກງານປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານຕາມສາຍຕັ້ງ, ເປັນເສນາທິການໃຫ້ແກ່ ກະຊວງຍຸຕິທຳ ໃນການ ຄຸ້ມຄອງມະຫາພາກຕິດຕາມ, ກວດກາ ກໍຄືການເກັບກຳດ້ານສະຖິຕິ, ສຳນວນຄຳຕັດສິນ ແລະ ຊຸກຍູ້ ການປະຕິບັດຄຳ ຕັດສິນຂອງສານຢ່າງລວມສູນ ເປັນເອກະພາບໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ;

2) ກອງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ປະຈຳ ແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ ແມ່ນ ການຈັດຕັ້ງໜຶ່ງທີ່ຂຶ້ນກັບກົມຄຸ້ມຄອງ ການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ມີຖານະທຽບເທົ່າກັບພະແນກຂັ້ນແຂວງ, ມີພາລະບົດບາດຄຸ້ມຄອງວຽກງານປະຕິບັດ ຄຳຕັດສິນຂອງສານຕາມສາຍຕັ້ງ, ເປັນເສນາທິການໃຫ້ແກ່ກົມຄຸ້ມຄອງການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ຕິດຕາມ, ກວດກາ ກໍຄືການເກັບກຳດ້ານສະຖິຕິ, ສຳນວນຄຳຕັດສິນ ແລະ ຊຸກຍູ້ ການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ໃຫ້ມີຄວາມ ເປັນເອກະພາບ ໃນຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ;

3) ຫ້ອງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ປະຈຳ ເມືອງ, ເທດສະບານ, ນະຄອນ ແມ່ນ ການຈັດ ຕັ້ງໜຶ່ງທີ່ຂຶ້ນກັບ ກອງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ມີຖານະທຽບເທົ່າກັບຫ້ອງການຂັ້ນເມືອງ, ມີພາລະບົດບາດ ຄຸ້ມຄອງວຽກງານ ປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານຕາມສາຍຕັ້ງ, ເປັນເສນາທິການໃຫ້ແກ່ກອງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ປະຈຳ ແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ ຕິດຕາມ, ກວດກາຄືການເກັບກຳດ້ານສະຖິຕິ, ສຳນວນຄຳຕັດສິນ ແລະ ຊຸກຍູ້ ການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນ ຂອງສານ ໃຫ້ມີຄວາມເປັນເອກະພາບໃນຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

 References:

1. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ, ສະບັບເລກທີ 12/ສພຊ, ລົງວັນທີ 17 ພະຈິກ 2021;
2. ຕຳລາກໍ່ສ້າງວິຊາຊີບປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ (ເຫຼັ້ມທີ II: ພາກທັກສະສະເພາະ) ຂອງສະຖາບັນຍຸຕິທຳ ແຫ່ງຊາດ, ປີ 2020;
3. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານປີ 2008.